

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 36552**Nom:** Estructura de la comunicació**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre
1937 - Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Comunicació	BÀSICA
1937 - Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme	Segon Curs (Obligatori)	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BURGOS RAMIREZ ENRIC ANTONI

RESUM

Estructura de la Comunicació és una assignatura de formació bàsica que forma part de la matèria Comunicació. També és una assignatura obligatòria del Doble Grau en Comunicació Audiovisual i Periodisme.

Estudi dels trets que defineixen l'estructura dels mitjans de comunicació i el sistema audiovisual al segle XXI. Així mateix, estudi dels factors que determinen i caracteritzen la seua dinàmica, com a espai on tenen lloc els processos de producció, circulació i consum dels productes culturals i audiovisuals generats a la societat actual; així com les seues repercussions culturals, socials i econòmiques.

En definitiva, l'assignatura d'Estructura de la Comunicació estudia la materialització en sistemes de les indústries comunicatives i culturals, des d'una perspectiva històrica, econòmica, política, sociològica i tecnològica, en els àmbits local, estatal, regional i global.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es preveuen altres tipus de requisits.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnicos, dialògics i opinatius de la comunicació.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Coneixement teoricopràctic de les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora, així com la seua evolució i gestió al llarg del temps, incloent la tributació audiovisual. També comprén el coneixement i la investigació de la naturalesa i interrelacions entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a l'Estructura de la Comunicació

- 1.1 L'estudi de l'Estructura de la Comunicació: concepte, orígens, objecte, perspectives i àmbits
- 1.2 De la comunicació de masses a l'autocomunicació de masses

- 1. 3 La (superada?) centralitat del sistema de mitjans en l'espai públic
- 1. 4 L'Economia Política de la Comunicació: concepte, principis, objecte. Els Aparells Ideològics de l'Estat

2. La dimensió empresarial dels mitjans de comunicació

- 2. 1 Concepte i elements constitutius de les empreses informatives
- 2. 2 Particularitats de les empreses informatives
- 2. 3 El poder d'informar i la informació com a bé econòmic
- 2. 4 Tipus d'empreses informatives
- 2. 5 Finançament de les empreses informatives tradicionals
- 2. 6 Models de negoci de les empreses informatives en Internet

3. El sistema mundial de la informació

- 3. 1 Característiques del sistema mundial de la informació
- 3. 2 La doctrina del lliure flux d'informació: concepte i imposició
- 3. 3 L'informe MacBride
- 3. 4 Nivells i fluxos internacionals de la informació
- 3. 5 La teoria de l'imperialisme cultural

4. Tendències globals de les indústries comunicatives

- 4. 1 Desregulació política
- 4. 2 Concentració empresarial de la propietat
- 4. 3 Integració i conglomeració mediàtica
- 4. 4 Digitalització de la informació
- 4. 5 Convergència tecnològica

5. Els espais de comunicació

- 5. 1 L'inici de la investigació dels espais de comunicació
- 5. 2 La investigació actual dels espais de comunicació
- 5. 3 Els espais de comunicació (1): liberal
- 5. 4 Els espais de comunicació (2): democràtic corporatiu
- 5. 5 Els espais de comunicació (3): pluralista polaritzat

6. El sistema mediàtic espanyol

- 6. 1. Principals grups mediàtics
- 6. 2. Característiques, audiències i mercat publicitari

7. El sistema espanyol de premsa

7. 1. Organització i règim jurídic
7. 2. Evolució
7. 3. Situació actual

8. El sistema espanyol de ràdio

8. 1. Organització i règim jurídic
8. 2. Evolució
8. 3. Situació actual

9. El sistema espanyol de televisió

9. 1. Organització i règim jurídic
9. 2. Evolució
9. 3. Situació actual

10. El sistema mediàtic valencià

10. 1. Situació actual. Característiques, audiències i mercats
10. 2. El sistema de premsa
10. 3. El sistema radiofònic
10. 4. El sistema televisiu

11. L'espai públic de comunicació valencià

11. 1. Creació, model i evolució d'RTVV
11. 2. Tancament d'RTVV
11. 3. Creació i model de la CVMC

Resultats d'aprenentatge

Aquests continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

- Identificar les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora.
- Conèixer la interrelació entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.
- Desenvolupar un treball creatiu o d'investigació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	35,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**Activitats presencials**

La docència presencial seguirà les següents metodologies:

- **Lliçó magistral.** El professorat exposarà el temari, normalment durant la primera hora de cada sessió.
- **Estudi i anàlisi de casos.** La segona part de la sessió es dedicarà, en algunes ocasions, a l'anàlisi de casos concrets. L'alumnat es dividirà en xicotets grups per a analitzar el cas i, en acabar la classe, una persona representant del grup pujarà una fitxa a l'aula virtual a mode de memòria de l'activitat realitzada.
- **Debats i seminaris.** En altres ocasions, la segona part de la sessió es destinarà a debats sobre qüestions d'actualitat. Sovint, el debat partirà de la posada en comú de les anàlisis de cas realitzats per l'alumnat.
- **Exposició en aula i treball per grups.** Al llarg del semestre, el professorat dedicarà tres sessions a realitzar el seguiment dels treballs en grup que l'alumnat està preparant sobre algun aspecte de l'estructura de la comunicació consensuat amb el professorat. En les últimes sessions del curs, els diferents grups exposaran els seus treballs.

Activitats no presencials

L'alumnat desenrotllarà les següents activitats no presencials:

- **Elaboració de treballs individuals o en grup.** L'alumnat farà un treball en grup que analitze algun aspecte de l'estructura de la comunicació. El tema del treball serà consensuat amb el

professorat a l'inici de les classes i, encara que el professorat durà a terme un seguiment del desenvolupament del treball, este serà realitzat autònomament pel grup de manera no presencial.

- **Estudi i treball autònom.** L'alumnat repassarà els continguts explicats en classe, complementant-los amb la consulta de la bibliografia bàsica de l'assignatura.
- **Preparació de classes.** L'alumnat es prepararà per als debats que es duran a terme a l'aula.

Innovació educativa

Aquesta assignatura s'adscriu al projecte d'innovació educativa PEE-3901480 "Professionals a l'aula: integració de l'experiència laboral en la docència de la comunicació (ProfCom)", i segueix les activitats aprovades sobre aquest tema pel Servei de Formació Permanent i Innovació Educativa (SFPIE) amb els objectius de; 1) Incrementar la motivació i implicació de l'estudiantat mitjançant xarrades impartides per professionals en actiu; 2) Fomentar l'aprenentatge autònom i col·laboratiu mitjançant estratègies com l'aprenentatge basat en projectes, l'aula invertida i l'anàlisi de casos; 3) Establir un canal d'actualització i col·laboració entre el professorat i els professionals que permeta l'intercanvi continu de bones pràctiques.

Aquesta assignatura està vinculada al projecte d'innovació docent UV-SFPIE PEE-3899028 "Experiències educatives interdisciplinàries al voltant de la qüestió animal. Creativitat i pensament crític.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

Aquesta assignatura té en compte especialment els següents Objectius de Desenvolupament Sostenible:

- **ODS 4, Educació de qualitat.** Meta 7, que l'alumnat adquireisca els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural, i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.
- **ODS 5, Igualtat de gènere.** Meta 1, posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les xiquetes a tot el món.
- **ODS 16, Pau, justícia i institucions sòlides.** Meta 8, ampliar i enfortir la participació dels països en desenvolupament en les institucions de governança mundial.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, aprovat pel Consell de Govern el 30 de maig de 2017 (ACGUV 108/2017).

Primera convocatòria

L'avaluació en primera convocatòria es desenvoluparà del següent mode:

- **Prova escrita final (50%).** Examen sobre el contingut teòric de l'assignatura. És necessari aprovar l'examen per a superar l'assignatura. És recuperable en la segona convocatòria.
- **Presentació d'esquemes, resums i textos proposats (35%).** Elaboració del treball en grup sobre un aspecte de l'estructura de la comunicació. Els treballs seran entregats a través de l'aula virtual i exposats en les últimes sessions de l'assignatura. És necessari aprovar el treball per a superar l'assignatura. És recuperable en la segona convocatòria.
- **Valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe (15%).** Participació de l'alumnat en les anàlisis de casos plantejats pel professorat, que es constatarà mitjançant les fitxes entregades a mode de memòria al final de les sessions. No és recuperable en la segona convocatòria.

Segona convocatòria

L'avaluació en segona convocatòria mantindrà, si fora el cas, les qualificacions obtingudes en els blocs aprovats en la primera. L'avaluació dels blocs suspesos o no presentats es realitzarà del següent mode:

- **Prova escrita final (50%).** Examen sobre el contingut teòric de l'assignatura.
- **Presentació d'esquemes, resums i textos proposats (35%).** Elaboració individual del treball sobre un aspecte de l'estructura de la comunicació.
- **Valoració d'actitud i participació en la dinàmica de classe (15%).** No és recuperable en la segona convocatòria. Es mantindrà la qualificació obtinguda en la primera convocatòria.

OBSERVACIONS:

- Tant en l'examen com en la resta de proves, exercicis o treballs escrits s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.
- En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació, este es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si és procedent, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.
- L'honestetat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en este curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si la seua utilització forma part dels continguts de l'assignatura o està autoritzada pel professorat que la impartix.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- Carbonell Abelló, J. M. (2012). *El futuro de la comunicación: redes, medios y poder*. Editorial UOC.
- Hallin, D. C., & Mancini, P. (2008). *Sistemas mediáticos comparados*. Hacer.
- Jones, D. E. (2005). Aproximación teórica a la estructura de la comunicación. *Sphera Pública*, 5, pp. 19-39.

- MacBride, S. (ed.) (1980). *Un solo mundo, voces múltiples*. Fondo de Cultura Económica.

Referències complementàries

- Castells, M. (2009). *Comunicación y poder*. Alianza.
- López García, G. (ed.) (2019). *La comunicació en la Comunitat Valenciana (2010-2018): crisi i canvi*. Editorial Alfons el Magnànim.
- Martínez Vallvey, F. (2016). *La comunicación y su estructura en la era digital*. CEF.
- Serrano, P. (2016). *Medios democráticos: una revolución pendiente en la comunicación*. Akal.
- Soler-Campillo, M. ., Galán Cubillo, E. ., & Marzal-Felici, J. (2019). La creación de À Punt Mèdia (2013-19) como nuevo espacio público de comunicación. *Revista Latina De Comunicación Social*, (74), 18011817.
- Vidal Beltrán, J. M. (2019). *Libertades informativas y medios de comunicación*. Tirant lo Blanch.